

Głos Wielkopolski

Rok IV Nr 133 (1154) P Wydanie A B C

Poznań, niedziela 16 maja 1948 r.

Cena 5 zł

Polsko-węgierski układ gospodarczy zrywa z wilczymi zasadami kapitalizmu

W związku z zakończeniem rokowań w sprawie zawarcia konwencji o współpracy gospodarczej między polską delegacją rządową z jednej strony a delegacją węgierską z drugiej, ogłoszono następujący komunikat oficjalny:

Dnia 13 maja 1948 r., o godz. 11 min. 30 w gmachu węgierskiego ministerstwa handlu i spółdzielczości w Budapeszcie odbyło się uroczyste podpisanie konwencji o współpracy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską oraz układu w przedmiocie zastosowania konwencji o współpracy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską.

Z okazji uroczystego podpisania konwencji polsko-węgierskiej o współpracy gospodarczej, węgierski minister handlu Ronai wygłosił przemówienie, w którym podziękował ministrowi Mincowi i delegatowi polskiemu za pracę przy zawarciu konwencji.

„Uzgodnienie naszych zamierzeń planowych — oświadczył minister Ronai — służyć będzie szczęściu obu narodów i jednocześnie oznaczać będzie wzmocnienie ustroju demokracji ludowej. Jestem głęboko przekonany, że podpisana dzisiaj umowa nie tylko oznacza pogłębienie stosunków gospodarczych, lecz służy również wielkiemu celowi, do którego zmierzają demokracje ludowe ze Związkiem Radzieckim na czele — do stworzenia i utrwalenia pokoju”.

Przewodniczący delegacji polskiej, wiceminister przemysłu i handlu Eugeniusz Szyr, w przemówieniu swym podziękował w imieniu delegacji polskiej za niezwykle gościnne przyjęcie

pełny zrozumienia i dobrej woli stosunek delegacji węgierskiej do sprawy współpracy pomiędzy obu krajami.

Wiceminister Szyr stwierdził, że Węgry i Polska będą mogły zaznaczyć się wzajemnie ze swymi potrzebami i planami, ustalić formę wzajemnej pomocy w dostawach, wymienić programy typów produkcji, opracować formę wymiany doświadczeń technicznych, rozstrzygnąć sprawy związane z usługami transportowymi, wreszcie uzgodnić plan rozszerzenia obrotów towarowych.

Wiceminister Szyr podkreślił, że nowa umowa polsko-węgierska nie stanowi wyjątkowej formy porozumienia, lecz stanowi przykład normalnych stosunków gospodarczych pomiędzy suwerennymi państwami, wolnymi od ingerencji międzynarodowego kapitału. Umowa oznacza zerwanie w międzynarodowych stosunkach gospodarczych z

wilczymi zasadami imperializmu i kapitalizmu. Naród polski z radością przyjmie wiadomość o zawarciu między naszymi państwami umowy nowego typu, dając wyraz nie tylko swemu zrozumieniu dla wynikających z tej umowy obustronnych korzyści, ale również szczerą sympatię i przyjaźni dla narodu węgierskiego — oświadczył na zakończenie wiceminister Szyr. (PAP)

Dziś wygasa mandat brytyjski proklamowanie państwa żydowskiego w Palestynie

W wiadomościach z Palestyny donoszą, że w dniu wczorajszym proklamowane zostało państwo żydowskie. Proklamowanie państwa żydowskiego dokonane zostało przez Narodową Radę Żydowską.

Na 24 godziny przed zakończeniem mandatu brytyjskiego w Palestynie rząd egipski podał do wiadomości, że egipskie siły zbrojne przekroczyły granice Palestyny w minutę po północy. Wyżsi oficerowie armii egipskiej odlecieli wczoraj samolotem do miejscowości El-Arish, na granicy palestyńskiej, gdzie odbywa się konferencja wojskowa na temat planu operacji.

Korespondent dyplomatyczny Reutera dowiaduje się, że Wielka Brytania nie uzna państwa żydowskiego. W ONZ Żydzi i Arabowie wyrazili zgodę na mianowanie Komisarza Miejskiego w Jerozolimie, którym został Harold Evans przewodniczący Komisji Palestyńskiej Narodów Zjednoczonych. (AP)

Truman: Sytuacja nie uległa zmianie „Ostrożny optymizm“ prasy amerykańskiej Echa wymiany not ZSRR — USA

Prezydent Truman oświadczył na konferencji prasowej, że popiera politykę ministra spraw zagranicznych Marshalla i uważa, że jego wyjaśnienia złożone na marginesie wymiany poglądów między rządem amerykańskim a radzieckim były „zupełnie ścisłe”.

Mimo, że min. Marshall w oświadczeniu swym z dnia 12 maja usiłował raczej pomniejszyć znaczenie wystąpienia ambasadora Smitha, prezydent Truman obecnie zakomunikował, że treść noty amerykańskiej była przedmiotem dyskusji na specjalnym posiedzeniu rządu, na którym oprócz prezydenta i sekretarza stanu Marshalla obecni byli wszyscy członkowie gabinetu. W końcu prez. Truman zaznaczył, że jego zdaniem wymiana poglądów między rządami amerykańskim a radzieckim nie zmieniła w niczym sytuacji politycznej. (PAP)

Senator Taylor, przemawiając w senacie amerykańskim skrytykował wystąpienie Trumana i Marshalla, w związku z wymianą not między Związkiem Radzieckim a Stanami Zjednoczonymi. Stwierdził on, że prezydent Truman nie działa w kierunku umocnienia pokoju. Senator podkreślił, że dzień, w którym nastąpiła wymiana not, był od chwili zakończenia wojny największym dniem radości u wszystkich ludzi pracy.

Witamy II Krajowy Zjazd Związków Zawodowych Pracowników Rolnych

W dniu dzisiejszym w Poznaniu o godz. 11 w auli U.P., rozpoczyna obrady III Krajowy Zjazd Delegatów Zw. Zaw. Robotników i Pracowników Rolnych R.P.

Nie bez podstawy zjechał się delegaci Związku właśnie do Poznania. Wiadomo bowiem ogólnie, że wielkopolski Okręg Związku jest najliczniejszy i najbardziej żywotny spośród wszystkich na terenie kraju. Celem Zjazdu jest wybór władz Zarządu Głównego i poświęcenie sztandaru związkowego. Jednakże 2-dniowe obrady toczyć się będą wokół najistotniejszych zagadnień dotyczących pracownika rolnego i podniesienia produkcji rolnej.

Poznań i Wielkopolska witają Zjazd w przekonaniu, że wyniki jego przyczynią się do wzmocnienia współzawodnictwa pracy na odcinku rolnym, szczególnie w majątkach Państwowych Nieruchomości Ziemskich oraz w Ośrodkach hodowlanych i nasiennych, a również przyniosą pożytek pracownikom rolnym i wpłyną na podniesienie ogólnego poziomu rolnictwa, tej tak ważnej gałęzi gospodarczej w odbudowie kraju.

Czeska delegacja rządowa u Prezydenta RP i Premiera Rządu

W dniu wczorajszym przybył do Warszawy czeskosłowacki minister spraw zagranicznych Clementis wraz z małżonką oraz minister komunikacji Petr. Jak wiadomo, w Szczecinie utworzono czeskosłowacką wolną strefę, która ma być przekazana ministrom czeskosłowackim podczas pobytu w Polsce. Poza tym rząd nasz udzielił ma Czeskosłowacji dostępu do innych portów polskich. Podczas rozmów, które przeprowadzone będą w Warszawie, omówione zostaną pewne kwestie dodatkowe, natury technicznej i taktycznej.

Po krótkim wycieczku w pałacu wileńskim, Clementis złożył wizytę premierowi Cyrankiewiczowi, wicepremierowi Gomułce i ministrowi Modze-

lewskiemu, a o godz. 13 przyjęty został na specjalnej audiencji przez Prezydenta R. P. Bolesława Bierutę w Belwederze.

W tym samym czasie minister komunikacji Petr złożył wizytę oficjalną ministrowi komunikacji Rabanowskiemu i ministrowi żeglugi Rapackiemu.

W wywiadzie udzielonym przedstawicielowi SAP, minister Clementis podkreślił, że dla Czechów i Słowaków każda wizyta w Warszawie staje się nowym bodźcem do dalszej pracy. Minister wyraził uznanie dla szybkiego tempa w odbudowie Warszawy oraz za dowolenie w rozwoju stosunków czeskosłowacko-polskich. „Współpraca ta — powiedział Clementis — jest korzystna nie tylko dla obu narodów, ale także przyczynia się do zapewnienia pokoju w Europie.” (P. R.)

Dr Vladimír Clementis urodził się w Tisovcu (Słowacja) w dniu 20 września 1905 r. Tytuł doktora praw uzyskał na Uniwersytecie Karola w Pradze. Dr Clementis był w latach 1941—45 członkiem Rady prawniczej przy rządzie czeskosłowackim w Londynie, od roku 1945 jest sekretarzem stanu w ministerstwie spraw zagranicznych oraz członkiem parlamentu czeskosłowackiego. Min. Clementis odznaczony jest: orderem powstania słowackiego I klasy, orderem Odrodzenia Polski I klasy, jugosłowiańskim orderem „Za Naród” I klasy, oraz komandorią z gwiazdą belgijskiego Orderu Leopolda. (PAP)

Wymowne „poprawki“ tekstu noty radzieckiej

Agencja TASS zwraca uwagę na fakt, iż tekst odpowiedzi udzielonej przez rząd radziecki na demarche ambasadora Bedell Smitha opublikowany

Bernard Shaw o STALINIE

Bernard Shaw oświadczył, że generalissimus Stalin jest najbardziej odpowiedzialnym mężem stanu Europy. Krytykując na łamach „Daily Herald” brytyjską politykę zagraniczną, Shaw oświadczył, że polityka podyktowana przez Stalina byłaby lepszą od linii politycznej, wysuniętej w ostatnich przemówieniach Attlee i Bemina. (PAP)

Rząd Z. S. R. R. składa protest przeciwko terrorowi w Grecji

Jak wiadomo, w ostatnich czasach wzrosła w Grecji prześladowania demokratów, które przybrały charakter masowych egzekucji patriotów greckich. Wśród straconych znajduje się wielu członków ruchu oporu.

W związku z tym charge d'affaires radziecki w Atenach, Czernyszew, w imieniu rządu ZSRR złożył na ręce greckiego ministra spraw zagranicznych Tsaldarisa oświadczenie treści następującej: „Rząd radziecki uważa za wskazane zwrócić uwagę rządu greckiego na to, że egzekucje demokratów przeprowadzane w tej chwili w Grecji wywołały oburzenie narodu radzieckiego. Prześladowanie patriotów greckich, którzy w swoim czasie walczyli z okupantami niemieckimi nie mają w opinii całego świata cywilizowanego żadnego usprawiedliwienia. Społeczeństwo radzieckie oczekuje natychmiastowego zaprzestania egzekucji, przeciwko którym burzą się sumienie narodu.”

został przez departament stanu z pewnymi charakterystycznymi zmianami.

A więc np. w tym ustępie oświadczenia rządu radzieckiego, w którym jest mowa o tym, iż sojusz wojskowy 5 państw zachodnio-europejskich „może być skierowany przeciwko tym państwom, które były sojusznikami w czasie drugiej wojny światowej”, wyraz „tych” w publikacji departamentu stanu zastąpiony został wyrazem „wszystkim”.

W oświadczeniu rządu radzieckiego w sprawie utworzenia sojuszu wojskowego 5 państw zachodnio-europejskich zostało stwierdzone, iż cała prasa brytyjska, francuska i amerykańska wyraźnie wskazywała na to, iż sojusz ten skierowany jest przeciwko ZSRR. W tekście opublikowanym w prasie amerykańskiej ustęp ten w odpowiedzi rządu radzieckiego został całkowicie pominięty.

Charakter tych poprawek jest bardzo wymowny — zaznacza agencja TASS. (PAP)

Z pompą i paradą przyjmie Paryż królownę Elżbietę

Paryż przygotowuje przyjęcie dla królowny Elżbiety i ks. Edynburga, którzy podejmowani będą jako goście w stolicy Francji. Zgromadzenie Narodowe jednogłośnie uchwaliło 3 miliony franków na przyjęcie dostojnych gości. Królowna wraz z małżonkiem wyjechała wczoraj wieczorem do Francji na zaproszenie prezydenta republiki francuskiej Auriola. Dziś po południu królowna dokona otwarcia wystawy od nazwa „Ośmiem wieków kultury angielskiej w Paryżu”. (P. R.)

Dziś wygasa mandat brytyjski proklamowanie państwa żydowskiego w Palestynie

W wiadomościach z Palestyny donoszą, że w dniu wczorajszym proklamowane zostało państwo żydowskie. Proklamowanie państwa żydowskiego dokonane zostało przez Narodową Radę Żydowską.

Na 24 godziny przed zakończeniem mandatu brytyjskiego w Palestynie rząd egipski podał do wiadomości, że egipskie siły zbrojne przekroczyły granice Palestyny w minutę po północy. Wyżsi oficerowie armii egipskiej odlecieli wczoraj samolotem do miejscowości El-Arish, na granicy palestyńskiej, gdzie odbywa się konferencja wojskowa na temat planu operacji.

Korespondent dyplomatyczny Reutera dowiaduje się, że Wielka Brytania nie uzna państwa żydowskiego. W ONZ Żydzi i Arabowie wyrazili zgodę na mianowanie Komisarza Miejskiego w Jerozolimie, którym został Harold Evans przewodniczący Komisji Palestyńskiej Narodów Zjednoczonych. (AP)

Truman: Sytuacja nie uległa zmianie „Ostrożny optymizm“ prasy amerykańskiej Echa wymiany not ZSRR — USA

Prezydent Truman oświadczył na konferencji prasowej, że popiera politykę ministra spraw zagranicznych Marshalla i uważa, że jego wyjaśnienia złożone na marginesie wymiany poglądów między rządem amerykańskim a radzieckim były „zupełnie ścisłe”.

Mimo, że min. Marshall w oświadczeniu swym z dnia 12 maja usiłował raczej pomniejszyć znaczenie wystąpienia ambasadora Smitha, prezydent Truman obecnie zakomunikował, że treść noty amerykańskiej była przedmiotem dyskusji na specjalnym posiedzeniu rządu, na którym oprócz prezydenta i sekretarza stanu Marshalla obecni byli wszyscy członkowie gabinetu. W końcu prez. Truman zaznaczył, że jego zdaniem wymiana poglądów między rządami amerykańskim a radzieckim nie zmieniła w niczym sytuacji politycznej. (PAP)

Senator Taylor, przemawiając w senacie amerykańskim skrytykował wystąpienie Trumana i Marshalla, w związku z wymianą not między Związkiem Radzieckim a Stanami Zjednoczonymi. Stwierdził on, że prezydent Truman nie działa w kierunku umocnienia pokoju. Senator podkreślił, że dzień, w którym nastąpiła wymiana not, był od chwili zakończenia wojny największym dniem radości u wszystkich ludzi pracy.

Witamy II Krajowy Zjazd Związków Zawodowych Pracowników Rolnych

W dniu dzisiejszym w Poznaniu o godz. 11 w auli U.P., rozpoczyna obrady III Krajowy Zjazd Delegatów Zw. Zaw. Robotników i Pracowników Rolnych R.P.

Nie bez podstawy zjechał się delegaci Związku właśnie do Poznania. Wiadomo bowiem ogólnie, że wielkopolski Okręg Związku jest najliczniejszy i najbardziej żywotny spośród wszystkich na terenie kraju. Celem Zjazdu jest wybór władz Zarządu Głównego i poświęcenie sztandaru związkowego. Jednakże 2-dniowe obrady toczyć się będą wokół najistotniejszych zagadnień dotyczących pracownika rolnego i podniesienia produkcji rolnej.

Poznań i Wielkopolska witają Zjazd w przekonaniu, że wyniki jego przyczynią się do wzmocnienia współzawodnictwa pracy na odcinku rolnym, szczególnie w majątkach Państwowych Nieruchomości Ziemskich oraz w Ośrodkach hodowlanych i nasiennych, a również przyniosą pożytek pracownikom rolnym i wpłyną na podniesienie ogólnego poziomu rolnictwa, tej tak ważnej gałęzi gospodarczej w odbudowie kraju.

nika, iż wymiana not uważana jest w kołach ONZ za pierwszy poważny krok w kierunku stabilizacji pokoju ze strony Waszyngtonu i Moskwy od czasu gdy Organizacja Narodów Zjednoczonych przeskądziła się w pole walki między zachodem a wschodem.

Korespondent agencji „Telepress” podkreśla, że psychologia wojenna, która powstała w Stanach Zjednoczonych, dzięki długotrwałej kampanii kół reakcyjnych doszła do takich rozmiarów, że amerykańskie koła rządowe znalazły się w kłopotliwej sytuacji, musiały więc coś uczynić iż w spokoju opinii publicznej. Gdy społeczeństwo amerykańskie dowiedziało się o wymianie not pomiędzy ambasadorami Bedell Smithem a ministrem Mołotowem, nastąpiło niewątpliwie odprężenie. Jednakże odprężenie to zaczęło szybko zniknąć, ponieważ kierownicy polityki amerykańskiej wycofali się z zajętą poprzednio stanowiska. (PAP)

W skrócie

TRUMAN zażądał od Kongresu uchwalenia na cele wzmocnienia amerykańskich sił zbrojnych dodatkowych kredytów, w sumie 2.474.441 tys. dol. Dodatkowe kredyty miałyby stanowić uzupełnienie sumy 11 miliardów dol. przewidzianych w budżecie wojskowym na rok 1948 oraz sumy 725 milj. dol., którą prezydent zażądał na lotnictwo wojskowe.

RZĄD EGIPSKI w środę w nocy zakomunikował, iż wprowadza w kraju stan obłężenia, ze względu na sytuację w Palestynie.

RZĄD ATEŃSKI prowadzi dalej masakrę b. członków greckiego ruchu oporu, świadomy poparcia czynników amerykańskich i angielskich.

W BERLINIE odbyło się posiedzenie czterech komendantów. Porządek dzienny zawierał sprawę upaństwowienia przemysłu w Berlinie.

TRUMAN wyraził sprzeciw wobec projektu ustawy rozważanej przez Kongres, która przewiduje rozwiązanie partii komunistycznej w Stanach Zjednoczonych. Taka ustawa — powiedział prezydent — byłaby całkowicie sprzeczna z naszymi zasadami.

W CHILE Izba Deputowanych uchwaliła wczoraj 86 głosami przeciwko 20 ustawę odnośnie postawienia partii komunistycznej poza nawiasem prawa.

„Włoskie“ wybory w południowej Korei

W wyborach do Zgromadzenia Narodowego, które odbyły się w południowej Korei, pozostającej pod okupacją amerykańską, członkowie grup prawicowych i centrum uzyskali co najmniej 130 miejsc, na ogólną liczbę 200. Partie demokratyczne zdobyły 22 miejsca, zaś grupy mniejszościowe 13. (P. R.)

Syn „Wilusia“ schudnie o 40%

Agencja Reutera donosi z Ludwigsburga, że tamtejszy sąd denacyfikacyjny skazał księcia Augusta Wilhelma, czwartego syna b. cesarza Wilhelma na 2 i pół lat obozu pracy oraz konfiskatę 40% jego majątku. Książę Auwi był czynnym hitlerowcem. (PAP)

Nie będzie dymisji rządu belgijskiego

Agencja Reutersa donosi z Brukseli, że premier belgijski Spaak, wycofał dymisję rządu, złożoną na ręce regenta Karola w dniu 5 maja. Od 5 maja Spaak pełni funkcję premiera tymczasowo.

Agencja Reutersa dodaje, że partia socjal-demokratyczna i partia chrześcijańsko-społeczna, które wchodziły w skład koalicji rządowej, uzgodniły swe stanowisko w sprawie zwiększenia subsydiów rządowych dla szkół katolickich. Opozycja partii socjal-demokratycznej w sprawie zwiększenia tych subsydiów stała się przyczyną kryzysu rządowego na początku maja. (PAP)

Min. Wilson ostrzega przed „dnem rewanżu“

Brytyjski minister handlu zagranicznego Wilson, wygłosił przemówienie, w którym ostrzegł Egipt i inne kraje wykorzystujące obecny brak bawełny na rynkach światowych. Wilson zapowiedział, że „może nadejść dzień rewanżu“.

Minister brytyjski podkreślił, że bardzo wysokie ceny jakichś domaga się Egipt, są najlepszym bodźcem do wprowadzenia w miejsce bawełny produktów zastępczych, szczególnie włókien z orzechów ziemnych i e sztucznego jedwabiu. Ponadto oczekuje się w lecie bież. roku poważnych dostaw bawełny peruwiańskiej.

Będziecie wiernymi i niezlomnymi żołnierzami Rzeczypospolitej

Marszałek Polski na uroczystej promocji oficerów we Wrocławiu

W dniu 14 bm., na uroczystej promocji oficerów wojsk inżynieryjno-saperskich we Wrocławiu, marszałek Zymierski wygłosił przemówienie treści następującej:

„W murach tej uczelni — mówił Marszałek — przyswoiliście sobie wiele wiadomości wojskowych. Uczyliliście się również historii polskiego wojska, historii I i II Armii w szczególności. O czym mówi ta historia? Mówi ona o tym, że żołnierz polski na przestrzeni wieków służył zawsze z nieustraszonego męstwem, z wielką bitnością i z żarliwego patriotyzmu. Historia mówi nam również, że żołnierz polski nie miał dawniej słusznej koncepcji i słusznej linii politycznej, która by pozwoliła mu nie tylko dobrze walczyć, ale także walczyć skutecznie i z takim powodzeniem, na jakie jego męstwo zasługiwało.

Młodzi promowani oficerowie. Ukończyliście oficerską szkołę inżynieryjno-saperską. Będziecie uczyli żołnierzy tej sztuki inżynieryjno-saperskiej, która w nowoczesnej armii posiada bardzo wielkie znaczenie. Zwycięskie marsze I i II Armii nie mogłyby się odbywać bez ofiarnej walki i pracy na-

Jestem głęboko przekonany — zakończył Marszałek — że w tej zaszczytnej służbie będziecie wiernymi i niezlomnymi żołnierzami Rzeczypospolitej. Życzę wam jak największych sukcesów, jak najlepszych wyników w dalszej pracy i w służbie dla narodu.

Kto kandyduje w wyborach w Czechosłowacji?

Na jednolitej liście Frontu Narodowego w wyborach do Czechosłowackiego Zgromadzenia Narodowego znajdują się przedstawiciele różnych warstw społecznych. Na liście tej widnieją nazwiska: 180 kandydatów — robotników, 144 urzędników, 101 chłopów, 58 rzemieślników, 47 profesorów i nauczycieli, 26 gospodyń, 20 dziennikarzy i literatów, 18 przedstawicieli armii, 13 lekarzy, 8 adwokatów i 5 studentów. (PAP)

Wyjaśniają się przyczyny braku węgla w r. 1945 Łapownicy z Centrali Zbytu przed Sądem Doraźnym

Jak już donosiliśmy, przed Sądem Doraźnym w Katowicach rozpoczął się proces eks-dyrektora chorzowskiego oddziału Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego Tadeusza Drzewieckiego i podwładnych mu urzędników Rudolfa Ciągwy i Ireny Statterówny. W r. 1945, gdy brak opału dawał się we znaki szkołom, szpitalom i instytucjom samorządowym, Drzewiecki sprzedawał paliwo kupcom prywatnym a przy pomocy biurokratycznych formalności uniemożliwiał uzyskanie go instytucjom państwowym i samorządowym. Mimo zamówień Uniwersytetów w Poznaniu i Wrocławiu i rozpaczyliwych telegramów z Opola, gdzie groziło z powodu opału zamknięcie ostatniego szpitala, Drzewiecki niechętny na te alarmy, sprzedał 30 tys. ton koksu prywatnym kupcom.

Na rozprawie do winy się nie przyznaje. Natomiast Ciągwa przyznał się do pobrania 130 tys. zł łapówki za „przyspieszenie” wykonania zamówień a Statterówna do pobrania z tego samego tytułu 250 tys. zł.

Z zeznań świadków wynika, że Drzewiecki używał Statterówny, swej osobistej sekretarki, do napędzania mu klientów. Szczególnie ciekawe były zeznania Mieczysława Lisa, urzędnika starostwa w Ostrowie Wlkp.: Po wyjaśnieniu Drzewieckiego, że teoretycznie koksu na składzie nie ma, pewna kobieta w biurze podała mu adres prywatnej firmy w Katowicach, w której musiał zamówić koks, oczywiście po cenie wiele wyższej. Firma ta otrzymywała opał od Drzewieckiego po 170 zł za tonę a sprzedawała po 600 zł. Świadek Kusz i jego córka Bardecka zeznają, że Ciągwa od nich samych tylko otrzymał 350 tys. zł łapówki. Prokurator Gotesman podkreślił, że jak dotychczas się okazało, Ciągwa pobrał za swe usługi pośredniczące 600 tys. zł a nie 130 tys. zł, jak się przyznaje. Rozprawa trwa. (j)

watnej firmy w Katowicach, w której musiał zamówić koks, oczywiście po cenie wiele wyższej. Firma ta otrzymywała opał od Drzewieckiego po 170 zł za tonę a sprzedawała po 600 zł. Świadek Kusz i jego córka Bardecka zeznają, że Ciągwa od nich samych tylko otrzymał 350 tys. zł łapówki. Prokurator Gotesman podkreślił, że jak dotychczas się okazało, Ciągwa pobrał za swe usługi pośredniczące 600 tys. zł a nie 130 tys. zł, jak się przyznaje. Rozprawa trwa. (j)

Makabryczny szaber

Przed Sądem w Warszawie stanęli: Wacław Waleśiak, Janusz Zaleski i Henryk Giedrewicz, którzy zdają sprawozdanie ze swej „żałobnej” działalności handlowej. Wpadli oni na pomysł, żeby wywozić z Gorzowa n. Wartą płyty nagrobkowe i krzyże z marmuru. Dostarczali oni ten cmentarny szaber samochodami do Warszawy. W czasie rozprawy oskarżeni dowodzą, że „import” z Ziemi Lubuskiej wykonywali na zlecenie Zakładu Kamieniarskiego w Warszawie przy ul. św. Wincentego, mniemając — iż właściciel tego posiada odpowiednie zezwolenie. (l)

Ogólnopolski zjazd geografów w Poznaniu

W oba dni Zielonych Świąt Poznań będzie gościł geografów z całej Polski na dorocznym Zjeździe Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Zjazd tegoroczny jest tym uroczystszy, że w roku bieżącym Towarzystwo świętuje 30-lecie istnienia. W czasie Zjazdu otwarta będzie wystawa prac Wojskowego Instytutu Geograficznego, Głównego Urzędu Pomiarów Kraju, Głównego Urzędu Planowa-

nia Przemysłowego oraz Uniwersyteckich Instytutów Geograficznych. Dotychczas na Zjazd zgłosiło się ponad 500 osób, w tym szereg poważnych uczonych z nestorem geografii polskiej prof. E. Romerem, szefowie i reprezentanci badawczych Urzędów i Instytutów Państwowych, głównie zaś nauczyciele geografii i szkół wszystkich typów, którym Zjazd daje sposobność zapoznania się z najnowszymi zagadnieniami naukowymi i dydaktycznymi z zakresu geografii.

Zwyrodnialec zawiśnie na szubienicy

W roku 1946 został zatrzymany w Szczecinie niejaki Fryderyk Pawłowski obywatel polski, narodowości niemieckiej, który w czasie okupacji w obozach koncentracyjnych piastował urząd „obercapo” Pawłowskiego aresztowano i wdrożono śledztwo, które ujawniło szereg szczegółów odnośnie traktowania współwięźniów Polaków. Pawłowski zjechał się nad więziami, a jego ulubioną zabawą było m. in. zakopywanie więźniów po szyję oraz kopanie butem w głowę. Ponadto zmuszał na pracujących więźniów do karczowania drzew, które musieli oni biegnąc odnosić na barkach. Pawłowskiemu udowodniono również, iż przy krematorium powiesił Polaka Stefańskiego.

odwołał się skazany do Sądu Najwyższego. W dniu wczorajszym Sąd Najwyższy w Poznaniu rozpatrywał ponownie sprawę Pawłowskiego i po zapoznaniu się z całością wyrok poprzedniej instancji zatwierdził. (H)

„Łamią i bolą stawy“

Wszystkie te zarzuty potwierdzili świadkowie w czasie przeprowadzonej rozprawy w Szczecinie. Za dokonane czynny skazano Pawłowskiego na karę śmierci. Od wyroku Sądu szczecińskiego

Ukradzionego „mężczyznę z brodą“ znalazł w muzeum

We wrześniu ub. roku okradziono prywatne mieszkanie p. S. O. w Sopocie przy ul. Helskiej 11. Złodziejce byli specjalnymi amatorami pięknych obrazów. Łupem ich padł m. in. oryginalny rysunek Matejki przedstawiający „mężczyznę z brodą”. Okradziony poszukiwał oczywiście swych obrazów po większych muzeach, i antykwariatach, jednak bezskutecznie. Dopiero kilka dni temu znalazł swojego „mężczyznę z brodą” w Muzeum Narodowym. P. S. O. oczywiście zainteresował w kierownictwa, które stwierdziło niezbicie, że rysunek należał do zgłaszającego się. Po nitce do kłębka władze śledcze dojdą niewątpliwie do amatorów cudzych arcydzieł malarstwa. (l)

Ścisła współpraca polsko-czeska w dziedzinie szkolnictwa zawodowego

21 maja br. polsko-czechosłowacka komisja naukowo-techniczna rozpocznie swoje obrady w Pradze Czeskiej. Tematem obrad będą sprawy związane z akcją szkolenia zawodowego nowych kadr fachowców.

Konferencja praska ma na celu uzgodnienie między Polską a Czechosłowacją zasad wymiany uczniów, studentów, sił naukowych, technicznych i administracyjnych oraz programów i podręczników technicznych.

Obie strony będą się informowały w zakresie prawodawstwa, dotyczącego wychowania i szkolenia zawodowego młodzieży i dorosłych we wszystkich branżach i na różnych poziomach. Wspólnie omawiane będą wyniki stosowania metod szkolenia zawodowego, programów naukowych, stosowania pomocy naukowych itp. Umowa będzie przewidywać również poziom wymagań stawianych kandydatom w czasie egzaminów czeladniczych i mistrzowskich i sprawę opieki nad kształconą młodzieżą.

Lord Pakenham przeznacza Niemcom „odpowiednią rolę“ w Bloku Zachodnim

Brytyjski minister dla spraw Niemiec lord Pakenham, oświadczył na konferencji prasowej we Frankfurcie, że czynione są przygotowania, aby udział mającemu powstać państwu zachodnio-niemieckiemu odpowiedniej roli w wojskowo-strategicznych planach „Bloku Zachodniego“.

Obie strony udzielają sobie będą wzajemnie efektywnej pomocy w zakresie dostarczania potrzebnych materiałów naukowych, wydawnictw, preparatów itp.

Nad tokiem obrad i późniejszym wykonaniem przyjętych postanowień po stronie czeskiej czuwa Ministerstwo Szkolnictwa i Oświaty, zaś po stronie polskiej Min. Oświaty i Min. Przemysłu i Handlu. (API)

Sofulis przerwa? „niebezpieczną podróż“ Jugosławia — azylem dla patriotów greckich

Rozgłoszenia Wolnej Grecji donosi, że wskutek wzmożonej działalności greckiej armii demokratycznej, premier rządu ateńskiego Sofulis musiał przerwać nagle swą podróż po Macedonii i powrócić do stolicy. Na kilka godzin przed przybyciem premiera do Saloniki Seder od Salonikami zostało zbombardowane przez artylerię armii demokratycznej.

Cała prasa jugosłowiańska z radością podkreśla fakt, iż rząd jugosłowiański zgodził się przyjąć na terytorium Jugosławii grupę demokratów greckich, których władze argentyńskie zamierzały wydać w ręce faszystowskiego rządu Sofulisa.

Szczur kolejowy kradł prześcieradła „Orbisu“

Po przyjeździe wagonu sypialnego „Orbisu” do Olsztyna, służba kolejowa zajęła się jego sprzątaniem. Konduktor Józef Stalczyński poprosił pracownika „Orbisu” Mieczysława Andrzejewskiego o dopilnowanie wagonu, w czasie gdy będzie jadł śniadanie. Gdy konduktor powrócił drzwi wagonu były otwarte i brakło 100 prześcieradeł. Ponieważ Andrzejewski dawał wymyślając odpowiedzi, przeprowadzono rewizję w jego mieszkaniu w Otwocku. Znaleziono 58 prześcieradeł i 7 koców z pieczęciami „Orbisu”. Szczurowi kolejowemu, który stanął przed Sądem Doraźnym grozi surowa kara. (l)

„Precz z rządem głodu“ woła strajkująca ludność Bizonii

35 tysięcy robotników tramwajowych, kolejowych i samorządowych w Norymberdze i Monachium powróciło do pracy po tygodniowym strajku protestacyjnym przeciwko nieregularnemu rozdawianiu żywności. Niemniej jednak 45 tysięcy robotników strajkuje jeszcze w strefie amerykańskiej.

Największa grupa strajkujących w tej strefie: 20 tysięcy osób znajduje się w okręgu monachijskim. Postanowili oni odrzucić kompromisowe propozycje i strajkować do chwili całkowitego spełnienia ich zadań. (API)

„Łamią i bolą stawy“

Cierpią na to wszyscy artretycy i reumatycy. Są to choroby przewlekłe i trudne do wyleczenia, nie należy ich zatem lekceważyć i zaniedbywać i już w początkach należy wejść na drogę leczenia przyczynowego. Przyczyną tych chorób jest zwykle wada w prze-

Zboża jare zasiane w 94%

Siewy zbóż jarych zostały wykonane we właściwym czasie i w dobrych warunkach atmosferycznych. Do dnia 10 maja wykonano 94% ogólnie planowanych obsiewów wiosennych. (P. R.)

Z bliska i z daleka

PMT OSIĄGNĄŁ PLAN
Nasz monopol tytoniowy wykonał w pełni państwowy plan produkcji w miesiącu kwietniu wypuszczając na rynek wyroby wartości 27 milj. zł. W papierosach produkcja osiągnęła 100,5% planu, w cygarach 117%, a w tytoniach fajkowych 118%. Ogólna wartość wyrobów tytoniowych wykonanych w pierwszym kwartale br. ponad plan wynosił z górą 192 milj. zł. (d)

NOWE DOWODY ZBRODNI NIEMIECKICH
Roboty ziemne prowadzone na terenie Majdanka pozwoliły wykryć nowe dokumenty obciążające gestapo. W pobliżu dawnego budynku wydziału politycznego wygrzebano z popiołów około 5 tys. dowodów zbrodni niemieckich. Są to spisy nazwisk personelu obwodowego, imienne listy więźniów zamordowanych i zmarłych w obozie. (d)

DOBRE POŁOWY
Bałtyckie i dalekomorskie połowy przyniosły nam w ciągu pierwszych trzech miesięcy bież. roku 12.491 ton ryb, czyli o 2½ tys. ton więcej niż w ostatnim kwartale roku poprzedniego. Wartość tegorocznych połowów przekroczyła 410 milj. zł. (d)

OKRUCIEŃSTWO NA OCHOTNIKACH

W Krakowie stanie wkrótce przed sądem Elza Erlich, jedna z komendantek Majdanka, która objęła służbę w tym obozie koncentracyjnym w r. 1940 na ochotnika. Erlich służyła ze szczególnego okrucieństwa, stając się przyczyną śmierci wielu kobiet i dzieci. Z jej polecenia zagazowano 11 tys. Żydów z getta warszawskiego. (d)

POLSKIE OBRAZY W WASHINGTONIE

W salonach jednego z najważniejszych klubów w Waszyngtonie otwarta została w tych dniach wystawa prac polskich malarzy. Wystawa została zorganizowana przez ambasadę R. P. w otwartciu jej wzięli licznie udział przedstawiciele życia artystycznego stolicy Stanów Zjednoczonych. (d)

Prace przy elewatorze

Na polecenie rządu Holandii, polska ekipa ratownicza wspólnie z duńską ekipą przystąpiły w pobliżu Gdańska do podniesienia zatopionego przez Niemców wielkiego pływającego elewatora. Są wszelkie dane, że prace zakończą się pomyślnie. Elewator jest własnością Holandii. (d)

Gospodarka Europy

(Korespondencja własna z Berlina)

Europa jest gospodarczą całością. Kto dzielił Europę, ten ją osłabiał gospodarczo, a zatem i politycznie. Po drugiej wojnie światowej polityka amerykańska stara się podzielić Europę, aby zapewnić sobie nad Europą swój protektorat. Do tego służy plan Marshalla i Brukselski Pakt Pięciu (Francji, Anglii, Belgii, Holandii i Luxemburgu).

Bazą wyjściową polityki amerykańskiej w Europie są Niemcy zachodnie. W Izbie Reprezentantów w Waszyngtonie przyjęto jako dwa pierwsze zadania polityki amerykańskiej w stosunku do Niemiec: — „odbudowę gospodarki Niemiec zachodnich, oraz podwyższenie zdolności produkcyjnej”.

Sąsiadująca z Niemcami zachodnimi **Francja zaniepokoiła się,**

tak nagłym kierowaniem się kapitału amerykańskiego w stronę Zagłębia Ruhry. Odezwały się we Francji głosy krytyczne. Należało je uspokoić. Jako fundament planu Marshalla w Europie pięć państw wyżej wymienionych podpisało 17 marca br. w Brukseli pakt, którego celem ma być „stworzenie zachodnio-europejskiej bazy dla gospodarczej odbudowy Europy” oraz w wypadku odrodzenia się polityki zabarzonej w Niemczech, wspólne podjęcie odpowiednich kroków”.

Jest to więc pakt na pozór ubezpieczający pięć państw Europy zachodniej przed przerostami siły niemieckiej. Pisze „na początek”, ponieważ wybitny dziennikarz niemiecko-amerykański, Friedrich Stampfer, w korespondencji z Nowego Jorku ogłoszonej w „Stuttgarter Zeitung” (12. 4. 48) odkrył prawdziwe znaczenie „Paktu Pięciu”:

„Brukselski Pakt — pisał Stampfer — w formie swej skierowanej jest przeciwko Niemcom. Jest to fikcja, której nikt nie bierze poważnie. Lecz właśnie przez tę fikcję odebrane zostało Francuzom prawo do obaw. Francja, jako członek koalicji, obejmującej sto milionów Europejczyków i pół milarda innych ludzi, koalicji stojącej poza tym pod patronatem Stanów Zjednoczonych, Francja oparta o taką potęgę naprawdę nie potrzebuje odczuwać jakiegokolwiek zagrożenia ze strony zniszczonej Niemiec. Teraz Francja może spokojnie otworzyć drogę konstruktywnej demokratycznej polityce europejskiej”.

Jasniej nie można było napisać. Dla państw zainteresowanych w planie Marshalla, mimo „patronatu St. Zjednoczonych” pozostanie jednak nadal otwartym zagadnieniem.

gospodarcza słabość Europy zachodniej

Plan Marshalla bowiem podzielił Europę na część słabszą — zachodnią i silniejszą — wschodnią. Wystarczy spojrzeć na mapę fizyczną Europy, aby zrozumieć tę dysproporcję, która przez czas podziału nie będzie się zmniejszać, mimo szerokiego kredytu amerykańskiego, po jednej stronie, a braku tych kredytów po drugiej stronie.

O sile gospodarczej jakiegokolwiek obszaru decydują zawsze wielkość okręgów przemysłowych i bazy żywnościowej, oraz ilość rąk roboczych.

Europa zachodnia rozporządza jednym tylko właściwie wielkim okręgiem przemysłowym, Zagłębiem Niemiecko-Francuskim i niewystarczającą bazą żywnościową. Ilość rąk roboczych od dawien dawna była też niewystarczającą i zarówno Francja jak i Niemcy sprowadzały robotników cudzoziemskich.

Europa środkowo-wschodnia, niezależna od planu Marshalla, posiada dwa wielkie okręgi przemysłowe — Zagłębie Donieckie i Zagłębie Śląsko-Morawskie. To ostatnie na skutek polsko-czeskiego sojuszu gospodarczego staje się najpotężniejszym ośrodkiem gospodarczym w środku Europy. Rozwój tego okręgu w ciągu najbliższych 15 lat może poważnie przesunąć cały ciężar gospodarki europejskiej z zachodu na wschód.

Baza gospodarcza istnieje również ogromna. Wykorzystana w pełni, może stać się i bazą dla dużej części Europy zachodniej. Siła robocza narodów Europy wschodniej po raz pierwszy nie potrzebuje emigrować za chlebem i może pracować na swoich domach. Jesteśmy zdolni do wysiłków, których rozmach ukazują najskrawiej przemiany, jakie zaszły w gospodarce Europy po II wojnie światowej.

Dostrzegł to na polskim odcinku bardzo trafnie Paweł Jasienica, pisząc z okazji tygodnia Ziemi Zachodnich w „Tygodniku Powszechnym” Nr 160: „Oto Polska z roku 1918 była absolutnie niezdolna do rozwiązywania takich zadań, wobec których stanęła na Ziemach Odzyskanych Polska z r. 1945. Chełpiłszy się illo tempore, iż Mości-

cki zdołał uruchomić Chorzów, ogłoszony przez Niemców z planów produkcji i maszyn. A ile fabryk uruchomiono na Zachodzie w przeciągu ostatnich 3 lat? Bo też jest dziś w Polsce nieco więcej, niż jeden dobry praktyk z wyższym wykształceniem.

Okazało się, iż owa „polsche Organisation” nie zawsze oznacza bezholowie i bałagan. Naród pracował i dopracował się tego, iż stał się na arcyważne osiągnięcia natury natrudniejszej, organizacyjnej. Umiejętności dziś szybko — szybko niż inni — likwidować stopę w górę i ożywiać fabryki.

To trzeba stwierdzić obiektywnie i beznamytnie. Bo rzecz jest ważniejsza, od wszelkich partyjnych i politycznych podziałów.

Podczas drugiej wojny światowej zapisaliśmy sobie rejestr cnot militarnych nadzwyczaj obficie. Nadszedł czas, w którym możemy zażądać dokładnego wypełnienia rubryk w kszędzie „ma”, rubryk dotyczących białych, Podróżnicy z zachodu prawią nam często dusery na temat naszej aktywności, zaradności i woli życia. Trzeba, by te sporadyczne komplementy przerodziły się w wiedzę o tym, że jesteśmy narodem normal-

nym, jak inne, umiejącym i bry rozliczać i — w najtrudniejszych warunkach — wydajnie pracować”.

Zyjąc wśród Aliantów i Niemców mogę z radością stwierdzić, że ta

wiedza o naszej pracy

szereży się z miesiąca na miesiąc i wśród „zachodnich” Europejczyków i wśród Niemców i nawet wśród Amerykanów. Rachunek gospodarki europejskiej uклада się zbyt wyraźnie — po jednej stronie ciągle latanie deficytu, po drugiej — inwestowanie nadwyżek. Słaby tylko nie dostrzeże dziejowej przemiany europejskiej gospodarki.

Sekretarz generalny rady 16 państw „marshallowskich” Robert Mariolin, w pierwszym swym przemówieniu określającym pracę krajów objętych planem Marshalla, postawił jako sprawę naczelną, sprawę stosunków gospodarczych ze „wschodnią” Europą.

Otto Bach, ekonomista partii socjaldemokratycznej Niemiec w dwutygodniku „Das sozialistische Jahrbuch” pisze wprost o przymusie handlu ze Wschodem dla krajów „marshallowskich” (Zwang zum Osthandel). „Gospodarcza przyszłość Niemiec — pisze Bach — zależy w najwyższym stopniu od handlowych stosunków Niemiec z krajami Europy wschodniej i południowej”.

Cóż te głosy oznaczają? Tylko to, że potrafią Stanów Zjednoczonych nawet miliardami kredytów dolarowych nie potrafi przekreślić narastającej z każdym krokiem zależności Europy zachodniej — Niemiec od Europy wschodniej. Kredyty amerykańskie są podstawą gry politycznej, dzielącej Europę. Wydajność pracy Europy wschodniej jest podstawą przyszłej jedności gospodarczej Europy.

Wielkopolska buduje mosty

Sieć dróg bitych i żelaznych to niezbędny element zapewnienia łączności komunikacyjnej państwa, bezpośrednio zaś z tym problemem wiąże się zagadnienie odbudowy mostów.

W Wielkopolsce, gdzie przedwojenny stan mostów wyrażał się cyfrą około 860 (tzn. mostów o dług. ponad 5 mb) w wyniku działań wojen. zniszczone zostały 264 mosty. Cyfra ta dostatecznie obrazuje nam ogrom zadań i wysiłków oraz wielkość wkładów finansowych koniecznych dla realizacji odbudowy.

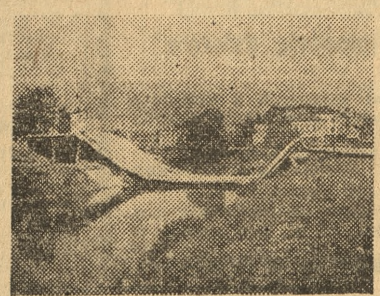
Wystarczy jeszcze dodać, że przeciętny czasokres potrzebny dla usunięcia samych tylko gruzów jednego zwałonego mostu konstrukcji żelaznej, czy żelazobetonowej wynosi około pół roku. W latach 1945-46 r. oczyszczono całkowicie z gruzów główne szlaki wodne Odry, Warty i Noteci. Oczywiście dopiero po tych wstępnych czynnościach można było rozpocząć odbudowę, która idzie przede wszystkim w kierunku usprawnienia komunikacji na szlaku Kostrzyn n/Odra — Poznań — Warszawa. Należy podkreślić, że udział Ziemi Zachod-

Gorzów (102 mb), w Kostrzynie n/Odrą (nad Zalewem Odry 80 mb), w Drezdenu (120 mb), w Międzychodzie (170 mb), w Skwierzynie (140 mb).

W końcowym stadium budowy są mosty w Trzcielu (żelbetonowy 40 mb na trasie Pniewy—Świebodzin), w Obrze pow. Wolsztyn (żelbetonowy 29 mb), w Bogusławiu (żelazny 82 mb).

Najbliższe plany przewidują odbudowę mostów w Krośnie, Cigacicach i Rocha w Poznaniu. Dokładny termin rozpoczęcia prac jest jeszcze nieustalony, gdyż budowa uzależniona jest od wykonania konstrukcji przez huty śląskie. Powszechnie wiadomo, że w chwili obecnej prowadzi się prace przy wznowieniu nowych mostów na Wiśle m. in. w Toruniu, Tczewie, Plocku, Warszawie, Sandomierzu, Puławach, Knybawie, Modlinie. Większa też część kredytów przeznaczona jest na ten cel, jak również i huty nastawione są przede wszystkim w kierunku zaspokojenia potrzeb budowanych mostów na Wiśle. Można zatem wyrazić największe uznanie dla gospodarki Wydziału Komunikacyjnego Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego, który ze skromnych funduszy stojących do dyspozycji, 70 mil. zł w roku 1947 i 130 mil. zł w r. bież., potrafił zrealizować tak szeroki plan. Prace prowadzone systemem gospodarczym dały w ubiegłym okresie 25 proc. oszczędności w stosunku do kosztorysów urzędowych.

Również podkreślić należy, że szkody powodzone w r. 1947 zostały w 100 proc. naprawione. Na ten cel wydatkowano 35 mil. zł.

Kalisz. Most żelazobetonowy przez Bernardynkę (odnoga rzeki Prosnny) dwukrotnie całkowicie zniszczony w czasie działań wojennych, ostatnio przez cofające się wojska niemieckie w r. 1945

dnich w planie odbudowy sięga 30 proc ogólnego budżetu (w r. ub. 70 proc.). W okresie 1946-47 godnym zanotowania są także osiągnięcia jak: — ukończenie budowy dwóch mostów żelazo-betonowych: w Kaliszu (70 mb) i w Kościanie (22 mb). — wzniesienie składanych mostów żelaznych z demobilu angielskiego m. in.: w Koninie (410 mb), w Cigacicach (trasa Wolsztyn—Zielona Góra 100 mb), w Kamionnej (Pniewy—Skwierzyna 86 mb), w Kole (most objazdowy 80 mb). — wzniesienie półstałych mostów drewnianych (na drewnianych oporach stalowe belki): w Milczu pow. Chodzież (98 mb), w Santoku pow.

„O północy”
rewelacyjna powieść szpiegowska
BORYSA RAJTANOWA
już wkrótce w popołudniowym piśmie
„Wieczór”
56-169

W Szczecinie ruch

Szczecińskie władze portowe zostały zawiadomione, że z portu w Murmańsku wyszedł radziecki statek „Dekabrist”, który wiezie 3 tysiące ton aparytów dla przemysłu czeskiego. Ładunek zostanie wyladowany w Szczecinie.

W porcie panuje znaczny ruch statków i barek. Szwedzka jednostka „Vestria” oraz fińska „Inga” przywoziły ładunki rudy. Mały statek fiński „Ribjorn” wychodząc w noc z portu szczecińskiego zbieżył na Zatoce Stepnickiej z toru i wpłynął na mieliznę. Natychmiast jednak został ściągnięty przez nasze holowniki. Statek nie doznał żadnych uszkodzeń.

Szczecińska stocznia „Gryf” ukończyła remont dwu holowniaków, które przekazane zostały Szczecińskiemu Urzędowi Morskiemu. Noszą one nazwy „Kazek” i „Mietek”.

Jasne i ciemne strony organizacji Targów

Targi stanowią w życiu Poznania imprezę zbyt doniosłą, by nie było naszą ambicją zapewnienia pod każdym względem możliwie najlepszej organizacji. Tym bardziej, że cieszymy się na ogół w Polsce opinią dobrych organizatorów i na podtrzymaniu tej opinii powinno nam zależeć. Dziś, kiedy już wyjechali goście targowi, możemy sobie przypomnieć dostrzeżone mankamenty z tą myślą, by ich uniknąć na przyszłość.

Samo otwarcie wypadło dosyć niefortunnie. Wydano zbyt wiele zaproszeń i w ostatniej chwili część z nich wycofano, wywołując niepotrzebne zamieszanie. Milicja pełniąca służbę przy głównym wejściu, nie zabezpieczyła go przed naporem tłumu, co przecież było konieczne, by umożliwić przedstawicielowi władz, korpusu dyplomatycznego i korespondentom prasy krajowej i zagranicznej swobodne wejście na Targi. Uniknęło by się w ten sposób wielu przykrych incydentów.

Dużym niedociągnięciem był brak tablicy orientacyjnej, wskazującej, gdzie znajdują się poszczególne pawilony i co w nich można znaleźć. Wprawdzie dane te podawał katalog targowy, nie każdy jednak ze zwiedzających stał by go na kupno katalogu. Należało by się również zastanowić, czy by nie było wskazane umieszczenie przy poszczególnych pawilonach tabliczek informujących, kto w nich wystawia.

Organizacja Targów w szerokim znaczeniu tego słowa to nie jest sprawa wyłącznie samej dyrekcji. Zależy o niej ona o zadania kolei, poczty, komunikacji miejskiej, „Orbisu”, lokali publicznych. Pochwała należy się poczcie, która w pełni zrobiła wszystko to, co do niej należało, organizując na Targach urzędy pocztowy a nadto jego filię w autobusie. Nie można tego samego powiedzieć o PKP i to z następującego powodu:

goście targowi w przeważającej liczbie korzystali nie z dworca głównego lecz z dworca Zachodniego, który przecież wybudowany został właśnie w tym celu przed Powszechną Wystawą Krajową w 1929 r. Tymczasem, pomijając już małą ilość okienek na tym dworcu, nie ma tam budki informatora ani dostępnego dla publiczności telefonu. — W czasie trwania Targów nastąpiła zmiana rozkładu jazdy pociągów. W tym wypadku PKP stanęła na wysokości zadania i na dworcu można było poinformować się dokładnie o rozkładzie pociągów. Inaczej było niestety, gdy chodzi o urzędujący na Targach Oddział „Orbisu”. W pierwszych dniach po pierwszym panienka w okienku rozkładała bezzadanie ręce twierdząc, że sama jeszcze nie ma dokładnego nie wie.

Sprawę komunikacji w mieście zaliczyć należy bezwzględnie do plusów organizacyjnych. Uruchomienie dodatkowej linii tramwajowej, karty na wozach z napisem „Targi Poznańskie”, wszystko to łącznie z uczciwością takówkarzy i doróżkarzy, nie próbujących w jakis niesolidny sposób wykorzystać targową koniunkturę, wzmocniło prestiż naszego miasta w oczach przyjezdnych.

Nie zdaliśmy na 100 procent egzaminu lokale gastronomiczne, co częściowo da się wytłumaczyć niebywałym natłokiem gości w tych lokalach. Faktem jest jednak, że obsługa była często niedbala i nieuprzejma, wybór potraw niewielki. Żałowaliśmy na ten temat: słyszeliśmy niemało.

Na zakończenie jeszcze jedna pochwała. Estetyczny wygląd miasta podniosły w dużym stopniu naprawdę piękne dekoracje okien wystawowych. Zwłaszcza ze strony gości zagranicznych spotykaliśmy się z wielu pochlebnymi uwagami na ten temat.

W krótkim tym przeglądzie jasnych i ciemnych stron organizacji Targów nie wyczerpaliśmy, rzecz prosta, wszystkiego. Nie wspomnieliśmy np. o braku pocztówek z widokami terenów i hal targowych, o które to pocztówki przybyłe z prowincji bardzo się dopytywali. Toteż z uwagi na znaczenie Targów postaramy się jeszcze do spraw tych powrócić. (b)

400 tys. młodzieży P. R. W. na Święcie Ludowym

W tegorocznych obchodach Święta Ludowego przewidziany jest masowy udział członków Zw. Samopomocy Chłopskiej. W uroczystościach centralnych Związek Samopomocy Chłopskiej zgłosił znaczną liczbę swoich uczestników. I tak np. we Wrocławiu spodziewany jest udział 80 tys. chłopów pod sztandarami Zw. Samopomocy Chłopskiej, w Katowicach 80 tys., w Kielcach 65 tys. i w Rzeszowie 60 tys.

W Święcie Ludowym, w obchodach centralnych weźmie udział 750 ludowych zespołów sportowych i około 400 tys. młodzieży Przynależności Rolniczo-Wojskowej. (P. R.)

24 tys. beczek śledzi z Norwegii

„Społem” zakupiło w Norwegii 24 tysiące beczek śledzi. Pierwszy transport przybył właśnie na norweskim statku „Dissa” do Szczecina, który przywiózł 6904 beczki. Dalsze transporty są w drodze. Do portu wpłynął również statek norweski „Grasholm”, który przywiózł ładunek śledzi świętych dla Centrali Rybnej.

9 pociągów - a mimo to jest niedobrze na trasie Gniezno — Poznań

Prośba pod adresem Dyrekcji P. K. P.

Na odcinku naszego kolejnictwa zrobiliśmy wiele. Każdy pasażer pociągu przyznaje to z ochotą. Usprawniamy komunikację dalej, ku ogólnemu zadowoleniu. Dowodem tego ostatni, letni rozkład jazdy. Ma on jednak i swoje ujemne strony. Oto jedna z nich:

Na linii Poznań—Gniezno jest 6 pociągów osobowych i 3 pociągi specjalne. Mimo to pracownicy różnych instytucji i urzędów w Poznaniu, którzy zmuszeni są mieszkać wzdłuż tej trasy od kilku dni spóźniają się do pracy. A jest ich nie mało, bo przeszło 400 osób. W poniedziałek spóźnili się pół godziny, we wtorek 45 minut, w środę blisko 2 godziny, w czwartek znowu 40 minut. W sumie w ciągu 4 dni strata 1560 roboczo-godzin.

Do tej liczby dochodzi kilkadziesiąt osób spośród młodzieży szkolnej. I oni tracą wiele godzin tak potrzebnej nauki.

Dlaczego tak się dzieje? Dlatego, że pociąg dalekobieżny Elbląg — Poznań przychodzi z opóźnieniem. Wprawdzie z Gniezna wychodzi jeszcze pociąg lokalny o godz. 4.30 rano i jest w Poznaniu o 5.45. Czy jednakże można wymagać od pracownika, aby wetował o godz. 3.30 i walał się na ulicach Poznania przez 2 godziny zanim będzie się mógł dostać do biura? Byłoby to przecież po-

nad jego siły. I wątpliwe jest czy mógłby on wtedy wydajnie pracować.

Czy nie ma wyjścia z tej paradoksalnej sytuacji? Jest. Należy ten ranny pociąg lokalny przesunąć o półtorej godziny. Niechby wychodził z Gniezna o godz. 6 rano. Jest to tym bardziej uzasadnione, że jak dotąd chodzi o prawie pusty. Jeżeli zaś z takich czy innych względów nie można by tego dokonać, należy uruchomić drugi pociąg lokalny, który by punktualnie przed godziną 8 przywiózł 400 pracowników i młodzież szkolną do Poznania. Jeżeli zaś Dyrekcja PKP sądzi, że nie jest to opłacalne, to raczej niech podwyższy cenę biletów miesięcznych o 100 proc., ale niech zapewni tym ludziom dogodną i punktualną komunikację. (w)

Zjazd absolwentów leśników U. P.

Koło Leśników studentów U. P. powzięło inicjatywę zwołania wszystkich absolwentów Wydziału Rolniczo-Leśnego U. P. na wspólny zjazd koleżeńcki. Zjazd odbędzie się w dniach 28 i 29 bm. Projekt zjazdu uzyskał całkowite poparcie władz leśnych i uniwersyteckich.

Przerabiamy sukienki na urlopy letnie
Jak spędzać niedzielię i święta?
Ach ci goście! — („Gość w dom, a głupiemu radość”)
Zazdrość zabija szczęście małżeńskie
Michał pali papierosy
Wiosenne przysmaki
Z listy spraw codziennych, a ważnych dla każdego w numerze 14-ym

W5b-277

MODA i ŻYCIE
PRAKTYCZNE

†
Dnia 13 maja 1948 r. zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka i babcia, śp.
z Bursów
Kazimiera Miesowiczowa
przeżywszy lat 79.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 15 bm., o godz. 11.15 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.
W smutku pogrążeni
syn, córka, wnuczki i rodzina
11997

†
Dnia 13 maja 1948 r. zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, siostra, teściowa i babcia, śp.
z KAZMIERCZAKÓW
Franciszka Lemkowa
przeżywszy lat 58.
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 16 bm. z domu żałoby w Zabikowie, ul. Kościuski 19 na cmentarz parafialny, o czym zawiadamia w smutku pogrążona
RODZINA
Zabikowo, Poznań, Zielona Góra, Koło.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
11942

†
Dnia 14 maja 1948 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy, jedyny i niezapomniany syn, nasz ukochany brat, szwagier i kuzyn, śp.
Józef Anioła
przeżywszy lat 37.
Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 18 bm., o godz. 16 z domu żałoby z Kotowa.
W ciężkim smutku strapiłona
matka, siostry, zięć i rodzina
12013

†
W pierwszej, bolesnej rocznicę, tragicznej śmierci mego najdroższego męża i kochanego ojca, śp.
Melchiora Piechowiaka
odprawiona zostanie msza św. w poniedziałek, dnia 17 maja br. o godz. 9 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu, o czym zawiadamia krewnych i znajomych
ZONA z DZIEĆMI
Poznań, ul. Marszałka Focha nr 78, m. 4. 11929

†
W pierwszej bolesnej rocznicę śmierci naszego najdroższego, jedynego syna i brata, śp.
Edmunda Wagnera
odprawiona zostanie msza św. w poniedziałek, 17 maja 1948 o godz. 8 w kościele parafialnym w Gostyniu, o czym zawiadamiają
rodzice i siostry
12016

Szanownej Klienteli mojej podaje do łaskawej wiadomości, iż z dniem 1 maja 1948 r. przeniosłem swój
Zakład Wulkanizacyjny
z ulicy Skarbowej nr 17 — na ulicę
Żydowską nr. 4
JÓZEF KAMIŃSKI. 11953

FRYZJERZY — UWAGA!
Płyn do trwałej ondulacji
Lakier do włosów
w wypróbowanej najlepszej jakości
do nabycia w firmie:
LABORATORIUM CHEMICZNE
„Uran”
Poznań, al. Marcinkowskiego 24
11717

KOSY—SIERP
oselki, pierścienie do kos
wszelkie artykuły żelazne
poleca p4341
M. Matuszewski i Ska
Poznań, Marsz. Focha 32. Tel. 67-47 i 77-33

MASZYNY BIUROWE
kasy rejestracyjne, powielacze
kupno — sprzedaż
Przeróbka na układ polski oraz
wszelkie naprawy
Centrala Maszyn i Przyborów Biurowych
Cz. Filipiak 5a-28
Poznań, św. Marcin 32 — Telefon 88-19

OBUIE ORTOPEDEYCZNE
wykonują
BRACIA JAROCY
Poznań, Matejki 11 — telefon 74-64
p4274

SZTANDARY
Chorągwie — Paramenta kościelne
o4121 wykonuje fachowo i reperuje
mistrz haftarski
Tel. 98-72 **STEFAN JAKUBCZAK**
Poznań, Szwajcarska 19 (przy Rynku Wiledeckim)

Restauracja Ogrodu Zoologicznego
urządza
w niedzielę i święta, począwszy od 16 maja br.
od godz. 16—21
WIELKI KONCERT
ORKIESTRY DĘTEJ
Dobrze pielęgnowane napoje. Smaczne potrawy.
Także dla wycieczek.
Miły odpoczynek na świeżym powietrzu.
12006

UWAGA! UWAGA!
Kandydaci na kierowców
Wojewódzka Szkoła Samochodowa Związku Zawodowego Transportowców w Poznaniu
ul. Jeżycka 45
stawia do dyspozycji nowoczesnie urządzone i w bogaty sprzęt naukowy wyposażoną szkołę, w której kandydaci przy fachowym personelu nauczą się jazdy samochodami i motocyklami na dogodnych warunkach.
Zapisy i informacje codziennie w sekretariacie od godz. 8 do 17. Tel. 48-33. p4270

Maszyny
artykuły biurowe
Zakup — Sprzedaż
Naprawa
W. Rohowski i Ska
Poznań
Mielżyńskiego 18 — Tel. 43-25
p-3865

Do trumien
okucia, papier krep.,
pantofle, szarfy do
wieńców — poleca
K. NOWAK, Poznań,
Kraszewskiego 12,
parter lewo
tramwaj: 2, 7, 8, 10,
119 3

PIECZĘCE
POZNAŃ
STARY RYNEK 48
Tel. 23-39
ORAZ DĄBROWSKIEGO 12
5a-11

Zakłady
Mechaniczno-Ortopedyczne
„PROTEZA”
Poznań, ul. Marsz. Focha 61. Tel. 68-36
p4227
wykonują:
protezy nóg i rąk, aparaty
i gorsely ortopedyczne, pasy
rupturkowe, pooperacyjne,
wkładki na chore stopy itp.

„ORIENTINE”
Znany od 1910 r., niezawodny w użyciu
ODSIWIACZ
Fmy „Parfumerie d'Orieni”
I. Ostrowska i Ska, Łódź, 11 Listopada nr 14
Skład Konsygnacyjny Z. Chmielewska
Poznań, ul. Długa 3 - Telefon 15-48
Ządać wszędzie 5b-141 Ządać wszędzie

Jeżeli **odciski!**
to tylko
UNICUM
działa skutecznie
usuwa bez bólu
najbardziej zasto-
rzałe i wrosnięte.
Ządać w aptekach
i drogeriach
Unicum Poznań 5
p4353

ARTYSTYCZNA PRACOWNIA TWARCA
„SAMODZIAŁ”
KRAKÓW—PĘDZICHÓW 11 m. 3
POLECA I PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA NA CZYSTO
WEZNIANE MATERIAŁY NA KOSTIUMY, PŁASZCZE,
SUKIENKI I UBRANIA ORAZ SZALE.
KRATY SZKOCHE
p4281

Łamacz
makuchów poszukuje
do kupna natych-
miast.
Oferty Łamacz Impet
Warszawa, Sikorskie-
go 42. 5b-267

Samochód
osobowy „Horch”
kabriolet, nowy, motor
niedotarty, stan
pierwszorzędny, za-
pasowym motorem.
Staszica 11 m. 3.
11825

MATERIAŁY
BUDOWLANE
składnica:
Zwierzyniecka 11
Telefon 523-03
poleca
WAPNO
hydr. w bryłach
cement,
dachówki,
cegły zwykłe, tonówkę
dziurawkę sufity i i. d.
pape, smołę, lepek,
trzcinę, gips i itp. p4294
Dostawa
na miejsce budowy

Serwisy
DO KAWY
Podarki praktyczne
Sprząty kuchenne
poleca
Marian Lesiński
Żydowska 33
Wypożyczamy porce-
lane. p4357

WĘLNĘ najlepiej płaci i wymienia
SKÓRY surowe, futerkowe, kupuje
Łódzka Hurtownia Art. Włókienniczych
Poznań, św. Marcin 61. Tel. 35-40.
Filia: M. Focha 16, w Hali Targów Po-
znańskich, naprzeciw Dworca Zachod-
niego. Tel. 63-31. p4316

Szmergel
w proszku oraz tom
szmerglowy kupuje
F-ma „Korund”
Poznań, Dolina nr 9,
telefon 529-91. k876

Przetarg
Zarząd Miejski w Swarzędzu ogłasza przetargi nieograniczone na roboty:
1. Na pokrycie wieży wodociągowej blachą.
2. Na przebudowę studni artezyskiej dla wodociągów miejskich.
Stępe kosztorysy i wszelkie informacje otrzymać można w Zarządzie Miejskim, pokój nr 15, w godzinach urzędowych. Wadium w wysokości 1% oferty należy wpłacić przed przetargiem w kasie miejskiej.
Otwarcie ofert nastąpi w Zarządzie Miejskim, pokój nr 20, w dniu 20. 5. 1948 r. o godz. 12.
Przyjęta będzie oferta najniższa.
Burmistrz: (—) Rajewicz c1713

Ogłoszenie
W dniu 21 maja 1948 r. o godz. 10 w sali posiedzeń Powiatowej Rady Narodowej w Rawiczu przy ul. Żwirki i Wigury nr 21 (gmach Starostwa Powiatowego) droga przetargu ustnego zostanie wydzierżawiony zbiór owoców z przydrożnych drzew na drogach powiatu rawickiego.
Blizszych informacji w sprawie wydzierżawienia udziela Powiatowy Zarząd Drogowy w Rawiczu.
Za Starostę Powiatowego
(—) Inż. Z. Lissowski
Kierownik Powiatowego Zarządu Drogowego 5a-153

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego
Oddział w Poznaniu
uruchomiła w Zielonej Górze
przy ul. Ogrodowej 1b — telefon nr 737
swój Pododdział
Poleca:
artykuły chemiczne
artykuły apteczno-drogeryjne
artykuły gumowe
artykuły gospodarstwa domowego
5a-139

ZDROJOWISKO — INOWROCLAW
wskazania: Schorzenia kości i stawów, reumatyzm, artretyzm,
choroby kobiece, serca, nerwowe, ischias, kąpiele
solankowe, borowinowe, kwasowogłowe.
Inhalatorium — Wodolecznictwo
Bezpłatne prospekty wysyła Zarząd Zdrojowiska
p3053

Na sezon letni
nadszedł bogaty asortyment
Jedwabi, modnych welen 5b-271
oraz
materiałów ubraniowych
po korzystnych cenach
H. Karaś
ul. Dąbrowskiego 8

Kreda — Gips — Kit szklarski
Farby — Lakier — Pokosty — Pędzle
Szczotki malarskie — Wałki deseniowe
poleca
Fr. GOGULSKI i Ska
Poznań, ul. Wrocławska nr 15
Telefon 35-35 p4240

Zarząd Wielkopolskiej Spółdzielni Rybackiej z o. u. w Poznaniu podaje do wiadomości członków, iż w dniu 5. 6. 1948 r. o godz. 10 przed południem odbędzie się w lokalu przy ul. Masztalarskiej 8
Walne zgromadzenie
z następującym porządkiem obrad:
1. Zagajenie.
2. Odczytanie i zatwierdzenie porządku obrad.
3. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia.
4. Sprawozdania:
a) Zarządu;
b) Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.
5. Sprawozdanie Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. z przeprowadzonej ustawowej rewizji.
6. Zatwierdzenie bilansu i podział czystej nadwyżki.
7. Udzielenie absolutorium Radzie Nadzorczej i Zarządowi.
8. Wybór Rady Nadzorczej.
9. Zatwierdzenie planu pracy i preliminarza budżetowego na rok 1948.
10. Uchwalenie regulaminu dla Rady Nadzorczej.
11. Uchwalenie wysokości diet dla Rady Nadzorczej i przewodniczącego.
12. Wolne wnioski.
13. Zakończenie.
Piłans, rachunek strat i zysków, oraz sprawozdanie roczne z działalności zarządu wyłożone są do wglądu w biurach W. S. R. w Poznaniu przy ul. Warszawskiej 8. 5a-140

Ekspedient
branży włókienniczej potrzebny.
Zgłoszenia z podaniem referencji Hurtownia Włókienniczych „Modne Tkaniny” — Łódź, Piotrkowska 91
5b-245

Potrzebni zaraz (możliwie spółdzielcy)
1. **samodzielny (a) księgowy (a) — bilansista (ka)**
2. **osoba ze znajomością działów wytwórczych**
(wytwórnia wód gazowych i rozlewnia piw — piekarnia — kwaszarnia kapusty i ogórków na stanowiska członków zarządu. Warunki dobre. Mieszkania zapewnione. Zgłoszenia prosimy kierować do
SPÓŁDZIELNI SPOŻ. „PIONIER” z o. u.
w Gorzowie Wlkp., ul. W. Wasilewskiej 80
11682

WĘŁNY
męskie, damskie
podszewki i jedwabie
poleca
St. Złotogórski
Poznań
Dąbrowskiego 34
5b-142

Niszczy radykalnie
robactwo: **PLUSKWY,**
mole — „Płagin” —
SZCZURY, myszy —
„Trutol” —
KARALUCHY, szwabry
— „Robal”
W przeciwnym razie
zwracamy pieniądze!
Sprzedają apteki
i drogerie. p4252

Sprzęt domowy
korzystnie poleca
M. Wolszakiewicz
i Ska p4138
POZNAŃ
Stary Rynek 39
(tuż przy Wielkiej)

Przetarg
O. U. L. sprzedaje w drodze przetargu ustnego:
1. we Wrześni w dniu 21 maja 1948 r. o godz. 11: maszyny rolnicze, jak młocarnie, prasy do słomy, lokomobile oraz niekompletne maszyny przemysłowe (wiertarki, strugarki oraz tokarki), znajdujące się na terenie firmy Preiss przy ul. Lenina 15;
2. we wsi Ruchenna, pow. Koto w dniu 22 maja 1948 r. o godz. 12 jeden barak drewniany;
3. w Gniewie w dniu 26 maja 1948 r. o godz. 10 — wraki samochodowe, znajdujące się na terenie P. K. S przy ul. Witkowskiej;
4. w Zabikowie, pow. Poznań, w dniu 31 maja 1948 r. o godzinie 10 — maszyny, narzędzia warsztatu ślusarskiego, znajdujące się na Posterunku M. O.;
5. w Czarńkowie w dniu 4 czerwca 1948 r. o godz. 12 — rozebrany barak drewniany, znajdujący się przy ul. Kościuski 97.
Okręgowy Urząd Likwidacyjny
w Poznaniu 5b-282

Obwieszczenie o publicznej licytacji:
W myśl art. 85 dekretu o egzekucji administracyjnej świadczących pieniężnych (Dz. U. R. P. nr 21, poz. 84 z roku 1947) podaje się do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania należności Urzędu Skarbowego w Gniewie odbędzie się w dniu 18 maja 1948 r. o godz. 10-tej w magazynie przy Parku Kościuski nr 9 w Gniewie sprzedaż z licytacji następujących ruchomości: 1 maszyna szewska marki Singer, 1 wóz handlarzki (jełki), 10 szpilek nici perlonowej, 100 m² fornieru oraz innych przedmiotów.
Naczelnik Urzędu
5b-241

Zjedn. Energetyczny Okręgu Poznańskiego
w Poznaniu
ogłasza
przetarg
na remont dźwigu do podnoszenia transformatorów. Nośność dźwigu 60 ton.
Blizszych informacji udzieli Kierownictwo Budowy Elektrowni Gorzów Wlkp., ul. Drzymały 37.
Oferty należy kierować pod adresem: Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Poznańskiego w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 27, Wydział Ogólny, do dnia 25. 5. 1948 r., godz. 12.
5b-257

Przetarg nieograniczony
Zarząd Miasta Zduny powiatu krotoszyńskiego — ogłasza przetarg nieograniczony na do-
kończenie budowy szkoły w Zdunach, na robo-
ty murarskie, ciesielskie i blacharsko-dekar-
skie.
Oferty w podwójnych zalakowanych koper-
tach należy składać w Zarządzie Miejskim
Zduny do dnia 25. 5. 1948 r. godz. 12, poczem
nastąpi komisyjne otwarcie ofert.
Do oferty należy załączyć kwit wpłaconego
w Kasie Starostwa Powiatowego wadium w
wysokości 3% oferowanej sumy.
Wszelkich informacji udzieli Referat Odbu-
dowy w Krotoszynie.
Zarząd Miasta zastrzega sobie prawo wybo-
ru i ewentualnego unieważnienia przetargu.
Zarząd Miejski Zduny
5b-237

Lekarskie

Głębokie płukanie jamy... Gabinet Kosmetyczny "Uroda"...

Wolne posady

Rządca energetyczny, zrównoważony... Rządca energiczny, zrównoważony...

Tkacza

na ręczne warsztaty do zorganizowania nowej placówki - poszukuje.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Chłopiec

syn uczelnych rodziców potrzebny jako uczeń.

Gospośia samodzielną, lubiąca dzieci... Kucharka do restauracji...

Dojazd samotny potrzebny od 1 czerwca... Potrzebna uczciwa dziewczyna...

KASJERKA z dobrą znajomością spraw podatkowych...

Uczeń kowalski potrzebny zaraz... Uczeń z dobrej rodziny...

Biuralistka ze znajomością księgowości...

Dziewczynka czysta, do rocznego dziecka...

Technik dentystyczny poszukuje posady...

Księgowy-bilansista, ukończony Liceum...

Kierowniczka kuchni praktyczną znajomością...

Szofer-mechanik z długoletnią praktyką...

Księgowy ukończonym kursom handlowym...

Emeryt siedząca, wieloletni spódnica...

Rutynowana maszynistka, znająca księgowość...

Pielegniarka kwalifikowana przyjmie posadę...

Nauka Kursy pisania na maszynie...

Dla Zarządu Miejskiego miasta powiatowego...

W niedzielę, dnia 16 bm., o godz. 7.05...

Najważn. audycje radiowe na poniedziałek...

W niedzielę, dnia 16 bm., o godz. 7.05...

Drewniak, sznuraki, sandały...

Magirus ciężarówka 3-tonowa...

Platforma 4-tonowa do sprzedania...

Stółowy, nowoczesny, orzech kaskaski...

Sypialnia nowoczesna w komplecie...

Szafy trójdzielnne, bristolki...

Gospodarstwo 48-morgowe, na granicy...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

OGŁOSZENIA DROBNE

Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-19-tej... Sprzedaż motocykla Zündapp...

CIEZAROWY SAMOCHÓD marki: "Klöckner-Deutz"...

"Wilk", maszyna rzeźnicza, typ nowoczesny...

Pianina, fisharmonie najkorzystniej. Drygas...

Sprzedam skład z urządzeniem okazyjnie...

Nowoczesne kursy kroju męskiego i damskiego...

Kto udzieli lekcji szycia ewtl. kroju...

Osobiste Anusiu, matka ciężko chora...

HOTELE, PENSIJONATY, Gospodarstwa domowe

Uważaj! Już czas pomyśleć o przeczyszczeniu pierza...

Adaptory, płyty gramofonowe, wypożyczalnia...

Terier młody, czujny, tanio - Cymbiska 13 m. 4

Materace dla dorosłych i dzieci...

Wiosenne wytworne drewnianki...

Sprzedaje Materace dla dorosłych i dzieci...

Fortepian tanio, Winiary, Piątkowska 30 m. 4

Rower męski sprzedam, Kopczyńskiego 10 m. 5

Radio 3 zakresy wzmacniacz szafkowy...

Wztek dziecięcy dla biżnii sprzedam...

Opony i dętki marki Good Year o rozmiarach:

Platforma 4-tonowa do sprzedania...

Magirus ciężarówka 3-tonowa...

Platforma 4-tonowa do sprzedania...

Stółowy, nowoczesny, orzech kaskaski...

Sypialnia nowoczesna w komplecie...

Szafy trójdzielnne, bristolki...

Gospodarstwo 48-morgowe, na granicy...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-19-tej...

Pięcienna fartuchowa trwałe miesiąc...

Węgorze wędzone z własnej wędzarni...

Bombonierki celofan, torebki białe i celofanowe

J. Załachowska Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr 16...

Tapczany, fotele, różne inne meble...

Motocykl setka na biegu - ul. Górczyńska 32

Udełikatnia i Chroni Cere

zakupują i przyjmują opony samochodowe...

Oddział III - Poznań-Wschód ul. Rzeźnicza 1/5

Oddział IV - Bolechowo koło Poznania

W przesyłkach wagonowych i drobnicowych

Fiat 1100, po generalnym remoncie...

Tanio - maszyna od szycia, kredens, gablotka...

Sportik "Phoenix", gitarę hawajską...

Terier młody, czujny, tanio - Cymbiska 13 m. 4

HURT GALANTERII Maria Bruzdzińska

SUROWY Sok wiśniowy i porzeczkowy

Fortepian tanio, Winiary, Piątkowska 30 m. 4

Rower męski sprzedam, Kopczyńskiego 10 m. 5

Radio 3 zakresy wzmacniacz szafkowy...

Wztek dziecięcy dla biżnii sprzedam...

Opony i dętki marki Good Year o rozmiarach:

Platforma 4-tonowa do sprzedania...

Magirus ciężarówka 3-tonowa...

Platforma 4-tonowa do sprzedania...

Stółowy, nowoczesny, orzech kaskaski...

Sypialnia nowoczesna w komplecie...

Szafy trójdzielnne, bristolki...

Gospodarstwo 48-morgowe, na granicy...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Maszyny do pisania, liczenia, powielania...

Kożyka kulkowa poślizgowa, otwór 6 mm...

Książki, księgozbiory polskie, obcojęzyczne...

Detki samochodowe, stare - nieużytki...

Parcele 260 m² kupię, Oferty Głos Wielkopolski nr 11951

Szczotkarskie surowce naturalne i sztuczne...

Parcele w Poznaniu kupię, Oferty z ceną nr 1419...

Szelak kupię zaraz Janiak, Poznań, Rybaki 6...

Suwmiarki, mikromiery, narzędzia...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

Wille (domek wypalony) przy tramwaju...

Ramię do adaptera, dobrej marki...

Parcele 1000 m² blisko tramwaju...

FOTOGRAFIE PAMIATKOWE od I Komunii Św. wykonuje starannie: Foto "Uroda"

Zębu Pies wyżeł przybił się, za zwrotem kosztów leczenia...

Zgubiono portfel z dokumentami na nazwisko Konrad Sobiecki...

Zgubiono dowód nr 108 tożsamości konia...

Zgubiono kartę rowerową nr Torpedo nr 295691...

Zgubiono kartę rowerową na nazwisko Franciszek Nowak...

Zgubiono zameldowanie milicyjne...

Zgubiono dowód rejestracyjny wójkowej RUK Poznań...

Zgubiono kartę rejestracyjną, zaświadczenie lekarskie...

Transport Samochodami, magazynem, boznicą - dysponuje Wspólny Transport...

Budynku nadającego się do odbudowy na mieszkanie...

Handlowe Lineum, sznury, ramy do firan...

Zamiana Łazarni na centrum 2 duże z przynależnościami...

Pieniąż Posiadam 400 000 zł i proszę o propozycję...

Wolne lokale Ubikacja suterenaowa w śródmieściu...

Wolne lokale Warsztat, siła i światło, 50 m²...

Wolne lokale Skład 60 m² w górnej części Św. Marcina...

Wolne lokale Plac pod budowę na cele handlowe...

Wolne lokale Szukam lokalu Poszukuję pokoju z kuchnią...

OPAKOWANIA KARTONIKI ETYKIETY dla wszystkich branż

WYTWÓRNIA LUSTER SZLIFIERNIA MATOWIENIA SZKŁA

J. GARCZYŃSKI Poznań, ulica Kramarska 25a

WYTWÓRNIA LUSTER SZLIFIERNIA MATOWIENIA SZKŁA

J. GARCZYŃSKI Poznań, ulica Kramarska 25a

WYTWÓRNIA LUSTER SZLIFIERNIA MATOWIENIA SZKŁA

J. GARCZYŃSKI Poznań, ulica Kramarska 25a

WYTWÓRNIA LUSTER SZLIFIERNIA MATOWIENIA SZKŁA

J. GARCZYŃSKI Poznań, ulica Kramarska 25a

WYTWÓRNIA LUSTER SZLIFIERNIA MATOWIENIA SZKŁA

J. GARCZYŃSKI Poznań, ulica Kramarska 25a

W pustych oficynach zamku rydzynskiego

Tuż za rydzynskim kościołem parafialnym rozciąga się park dawnej rezydencji księcia Sułkowskich. Zamek spalony, zabezpieczony chwilowo od dalszego zniszczenia przez Woj. Wydział Kultury i Sztuki, otacza niegłęboka fossa. Most przez nią przerzucony prowadzi ku bramie wjazdowej pomiędzy dwiema oficynami piętrowymi. Dalej — trawniki, drzewa i pola.

Pierwsze wzmianki o Rydzynie jako mieście pochodzą z roku 1407. Mścicko założył rycerz króla Władysława Jagiełły, Jan z Czynnina, który przyjął nazwisko Rydzynskiego. W XVII w. Rydzynscy dobra te sprzedali sąsiadowi Rafałowi Leszczyńskiemu z Leszna, który tu pobożnie zamek. Za jego następcy — króla Stanisława Leszczyńskiego zamek ucierpiał od nieprzyjacielskich oddziałów, potem dostał się pod sekwestr Augusta II, Ten przekazał cały klucz naturalnemu swojemu synowi Józefowi Sułkowskiemu. Nowi właściciele od cesarzowej austriackiej Marii Teresy kupili tytuł „książąt na Bielsku”. Jeden z nich August Sułkowski w roku 1783 na sejmie przeprowadził ustawę ordynacyjną dla Rydzyny z tym, że po śmierci ostatniego Sułkowskiego majątki przechodzą na własność Komisji Edukacyjnej, z tym zastrzeżeniem, że założy tu szkołę dla ubogiej młodzieży szlacheckiej.

Pokutująca „biała dama”

W pierwszej połowie XIX w. powstała tu legenda o pokutującej „białej damie”, która po zamordowaniu własnych dzieci o roku w jesienną noc w kościele prosi księdza o rozgrzeszenie. Legenda ta rozeszła się po wszystkich dworach, a nawet do chat wiejskich. Dziś „biała dama” nie straszy, a cała historia została zmyślona prawdopodobnie przez bajkopisarza generała Morawskiego, właściciela Lubani, Karca i Pudliszek.

Po myśl Augusty Sułkowskiej

W roku 1909 zmarł ostatni książę Sułkowski. Rząd pruski zagarnął cały majątek dla siebie. Po wojnie nastąpił spór pomiędzy ministerstwem skarbu a ministerstwem oświaty. Pierwsze miało pretensje do dóbr jako spadkobierca majątków państwa pruskiego, ministerstwo oświaty i ośw. publ. wystąpiło jako następcza „Komisji Edukacyjnej” i rościło prawa do Rydzyny w myśl ustawy ordynacji książąt Sułkowskich. Proces skończył się tym, że Rydzyna przeszła 7 tys. ha została przyznana Ministerstwu Oświaty.

Już w roku 1923 powstało tu gimnazjum dla niezamożnej młodzieży wiejskiej. Dyrektorem zakładu naukowego został p. Łopuszański, którego metody wychowawcze i naukowe miały zaciekle zwolenników i przeciwników. Do szkoły zaglądali także synowie ziemianscy, ale w małej ilości.

Trzeba od nowa

W czasie wojny Niemcy założyli tu narodowo-socjalistyczny zakład wychowawczy, który miał wychowywać przyszłych wodzów hitlerizmu. Z chwilą odwrotu, zamek podpalono, urządzenia rozkradziono. Dziś — pustka.

Od Przygodzic do Dębnicy pójdzie nowa szosa

W Dębnicy, wsi położonej niedaleko Ostrowa powstał komitet budowy szosy Przygodzice—Dębica, w skład którego weszli: pp. Furmanek jako przewodniczący, Jak Kupczyk, kier. szkoły St. Ritter i Kupijaj. Komitet postawił sobie zadanie wybudowania 6 km szosy od stacji Przygodzice aż do Dębnicy. Szosa ma być budowana z większej kostki i koszt budowy 1 km oblicza się na 900.000 zł. Komitet dostarczy bezpłatnie furmanek i część robocizny. Wydział Powiatowy dysponuje na ten cel kwotą około 1 mil. zł. Istnieje możliwość rozpoczęcia budowy szosy już w bież. roku, a wykończenie oblicza się za 3—4 lat.

Cała gromada Dębica postanowiła opodatkować się na rzecz budowy szosy i po 100 zł od morga ziemi rocznie i po 1000 zł od wszystkich pracowników

Święto ludowe w Ostrowie

Święto Ludowe będzie obchodzone w br. pod hasłem sojuszu chłopów z robotnikami. Uroczystość rozpocznie się 16 bm. o godz. 9.30 na stadionie WF i PW, gdzie zbiorą się licznie delegacje Str. Ludowego, Pol. Str. Lud., Sam. Chłopskiej i „Wici”. O godz. 10 do zebrań przemówią delegacje Woj. Zarządów SL PSL. Na stadion przybędą również robotnicy Ostrowa z pocztami sztandarowymi celem zadokumentowania jedności miasta z wsią i warstw robotniczych z chłopskimi. O godz. 12 odbędzie się pochód ulicami miasta do Ogrodu Zw. b. Więźniów Polit., gdzie organizuje się zabawę ludową z występami zespołów regionalnych z Ołoboka i Skalmierzyc. (jch)

bląka się idea

Ziemia majątkowa uległa parcelacji, pozostało tylko 33 ha ziemi wraz z zabudowaniami. Ministerstwo Oświaty chcąc jednak utrzymać Fundację księstwa Sułkowskich powołało Kuratorium, do którego weszli: pp. prof. U. P. dr Schramm, rektor A. H., prof. dr J. Górski, prof. U. P. dr Sajdak, dr Kreglewski i gospodarz z sąsiedniej wsi p. Andrzej Wawrzyniak, obecny wójt. Kuratorium to wystąpiło już o odszkodowanie za rozparcelowaną nie po myśli dekretu o Reformie Rolnej ziemię fundacyjną, z której dochody szły na utrzymanie szkoły. Jest nadzieja, że znowu zaroją się budynki od młodzieży. Planuje się tym razem utworzenie szkoły zawodowej dla ubogiej młodzieży wiejskiej.

Młodzi gimnazjaliści i stróż idei

Młodzież rydzynska pragnie wiedzy. Pozbawiona zakładu naukowego na miejscu musi korzystać ze szkół w Lesznie. Codziennie 10 chłopaków w rowach (10 km) i koleją (na stację 3,5 km) dojeżdża do miasta powiatowego. Jeśli wziąć pod uwagę jesienne, zimowe i

wiosenne przykre deszczowe dni — jest to wysiłek wielki.

Zapoznajmy się z p. Marianem Stachowiakiem, kończy właśnie III kl. gimnazjalną w Lesznie. Ojciec jego jest robotnikiem szosowym. Nie jest więc młokko. Ale mimo dojeżdżania do szkoły, pracuje w organizacjach społecznych, urządza młodzieżowe wycieczki, udziela się wszędzie.

Gimnazjaliści na miejscu znajdują wielką pomoc w obecnym i przedwojennym dyrektorze administr. Fundacji p. dr. L. Preibiszu, który pomaga im w lekcjach zupełnie bezinteresownie i służy światłą radą. Po dawnym szerczym oświatę Zakładzie pozostał sam. Lecząc iskry, którą strzeże — należy rozdmuchać. Rydzyna musi na nowo promieniować na południową Wielkopolskę.

Dziennikarz zagląda i do cichej prymitywnej siedziby samotnego dyrektora. Spotyka tu także jego pomocnika p. J. Horowskiego. Stąd też zabiega bogate wiadomości historyczne o Rydzynie. Wychodząc — czuje się szczęśliwy, że może uściśnić serdecznie dłoń Stróżowi Fundacji. J. Pieprzyk

Renegat, zdrajca i morderca

zawiśnie na szubienicy

W dniu 12 maja br. dokończona została przed Sądem Okręgowym w Ostrowie rozprawa główna, przerwana w dn. 27 kwietnia br. przeciwko Piotrowi Felisiakowi z Siemianic, powiatu keptińskiego. Felisiak bowiem stał pod zarzutem brania udziału w dokonywaniu zabójstw więźniów eskortowanych z obozu karnego w Sonnenbergu przed nacierającą armią radziecką. Na rozprawę przybyło kilku dalszych świadków — Żydów, którzy potwierdzili zeznania swoich kolegów, obciążając poważnie oskarżonego Felisiaka. Św. Nierenberg Herzko z Łodzi rozpoznał Felisiaka jako tego który będąc SS-manem dozorował więźniów i w czasie forsownego marszu z obozu karnego w Sonnenbergu w stronę Sudetów zastrzelił kilku więźniów, którzy spragnieni rzucili się do kałuży, by się napić. Nadto świadek ten stwierdził, że już pod koniec wojny przyłączono do eskortowanego oddziału około 30 Rosjan, których SS-mani rozstrzelali, a Felisiak brał w tym udział. Świadek Krygiel stwierdził, że pewnego razu w Sonnenbergu kolega jego niejaki Glaser wezwał okienkiem do piwnicy, gdzie znajdowały się ziemniaki przeznaczone dla więźniów. Przy wyjściu Glasera z piwnicy przyłapał

Felisiak i tak dotkliwie pobił koltą, że ten po trzech godzinach zmarł. Inni świadkowie potwierdzili również inne jeszcze okrucieństwa, jakich Felisiak miał się dopuścić.

Sąd skazał Felisiaka na karę śmierci.

Za usługi dla wywiadu Andersa dwaj młodzieńcy otrzymali po 7 lat więzienia

W lutym bieżącego roku 20-letni Stefan Jabłoński, zam. w Kaliszu i 21-letni Jan Bazela, zam. w Pawłowku pow. kaliskiego po wejściu w kontakt z b. członkiem A. K. i żołnierzem armii Andersa usiłowali przedostać się poza granice Państwa Polskiego nie posiadając zezwolenia właściwych władz. Mieli oni, poza granicami działać na szkodę demokracji ludowej i narodu polskiego przez rozpowszechnianie wrogich wiadomości i szerzenie propagandy do zaniechania powrotu do ojczyzny pozostających tam jeszcze Polaków, usiłowali także przekazać materiały szpiegowskie wywiadu Andersa. Obu aresztowano. Ostatnio zasiedli oni na ławie oskarżonych Wojskowego Sądu Rejonowego w Poznaniu.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy jaka toczyła się na esejji wyjazdowej w Kaliszu, Stefan Jabłoński i Jan Bazela skazani zostali każdy na 7 lat więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich przez 3 lata. (lc)

R. SABATINI

KAPITAN BLOOD

Autoryzowany przekład H. Bukowskiej

— Głupcy! możecie mnie zabić. Umrę z przeświadczeniem, że dobrze spełniłem swój obowiązek. Za niecałą godzinę będziecie jeńcami Hiszpanów i „Cinco Lagas” będzie znów okrętem hiszpańskim.

Kapitan Blood uspokoiwszy chwilowo swych ludzi, którzy dosłownie łaknęli krwi Don Diega, odszedł nieco na bok, i oparłszy się o burtę obserwował obcy statek, płynący tak, że w końcu musiał spotkać się z ich okrętem. Po chwili zbliżyli się do niego jego trzech oficerowie Hagthorpe, Wolverstone i Ogle.

— Nie upłynie pół godziny — rzekł Blood do nich — a będziemy mieli pod bokiem tego Hiszpana, zasypującego nasz pokład pociskami.

— Przecież możemy się bić — odpowiedział jednooki olbrzym, klnąc siarczyście.

— Bić się? — ironizował Blood. — W dwudziestu ludzi? To byłoby szaleństwem. Nie, jest tylko jeden sposób na wydobycie się z tej matni. Przekonać komendanta tamtej fregaty, że jesteśmy Hiszpanami, że na pokładzie wszystko jest w porządku i skłonić go, by pozwolił nam odplynąć.

— Jak to jednak jest możliwe? — zapytał Hagthorpe.

— Właśnie że nie jest możliwe — rzekł Blood. — Gdyby było... — zamilkł nagle i zamyślił się, błądząc oczyma po lazurowych wodach. Ogle, skłonny do sarkazmu podał ironiczny projekt.

— Może by tak wysłać w łodzi Don Diega z jego ludźmi na tamten okręt, aby zapewnił swego brata, że wszyscy jesteśmy poddani króla Kastylii?

Kapitan odwrócił się i przez chwilę wyglądał tak, jakby chciał uderzyć kanoniera. Potem wyraz jego twarzy zmienił się. W spojrzeniu jego zabłysło coś, jak nowa myśl.

— Na Boga! Rzekleś!... Wprawdzie ten przekłety korsarz miał, że nie boi się śmierci, ale może syn jego inaczej będzie się na to zapatrywał. Miłość synowska w Hiszpanii jest silnie zakorzeniona. — Potem, podchodząc do grupki ludzi, skupionej dokoła związanego Hiszpana, rozkazał: — Zaprowadźcie go na dół,

Dlaczego oświata rolnicza niedomagana

Wojewódzka Rada Oświaty Rolniczej na ostatnim posiedzeniu w gmachu Zarządu Wojewódzkiego Związku Samopomocy Chłopskiej uznała, że praca oświatowa w terenie nie postępuje, jak powinna. Przyczyny leżą — zdaniem członków Rady — nie tylko w słabym i nielicznym aparacie instruktorskim, ale i w organizacjach młodzieżowych, które swoich przedstawicieli na Radę bardzo często zmieniają.

Za transakcją obcymi walutami

Sąd Okręgowy w Ostrowie rozpatrywał w dniu 10 bm. sprawę Moniki Krukowskiej z Jarocina, która odpowiadała za to, że jadąc pociągami do Poznania, nabyła od nieznanego osobnika trzy złote monety, 10 rubli, 20 marek i 10 marek w zamian za 50 dolarów USA i kilka tysięcy złotych.

Za niedozwoloną transakcją obcą walutą skazał ją Sąd na trzy miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata. Orzeczono również przepadek zajętych monet.

Marian Nogaj z Kalisza nabył od Matyjaszowej 1600 marek niemieckich, które następnie usiłował sprzedać niejakiemu Plucie. Pluta przyjął te pieniądze, jednakże udał się z nimi wprost na Milicję, gdzie złożył meldunek wraz z pieniędzmi.

Za tę niedozwoloną manipulację obcą walutą Sąd Okręgowy w Ostrowie skazał Matyjaszową i Nogaję na trzy miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata oraz przepadek zajętych 1600 marek niemieckich.

samą zaś do tego czasu, za wyjątkiem Związku Walki Młodych, nie przedstawia planu swoich prac terenowych w zakresie Przesposobienia Rolniczego.

Po wyborze nowego przewodniczącego, którym został wybrany dyr. Liceum Rolniczego w Środzie, inż. Połowicz, dłuższe sprawozdanie z pracy Przesposobienia Rolniczego w województwie zdał inspektor P. R. przy Wojew. Wydziale Oświaty Rolniczej, p. Tomicki. W tej chwili akcją przysposobienia rolniczego objęto 140 gmin na 340. W liczbie tej — jak miało miejsce stwierdzić podczas lustracji — w powiatach i gminach nie dopisują instruktorzy, gdyż mają za małe teoretyczne i praktyczne przygotowanie zawodowe. W końcowej części sprawozdania insp. Tomicki podkreślił konieczność utworzenia specjalnej placówki szkoleniowej w Poznaniu, która by pod kierunkiem wybitnych fachowców-rolników przygotowała nowych i przeszkoliła obecnych instruktorów powiatowych.

Pod koniec zebrania zabrał głos naczelnik Wojew. Wydziału Oświaty Rolniczej inż. K. Jankiewicz. Wskazał on, że nie tylko ciężka sytuacja jest w aparacie instruktorskim, ale w samym Wojew. Wydziale Oświaty Rolniczej i podległych mu szkołach rolniczych. Z powodu zbyt niskiego uposażenia pracownicy przechodzą do innych instytucji i przedsiębiorstw rolnych jak: PNZ, Związek Samopomocy Chłopskiej, Związek Cukrownictwa i inne, gdzie pobory miesięczne są bez porównania większe. Zdaniem jego staki spowoduje, że z Wojew. Wydziału Oświaty Rolniczej odejdą ze względów materialnych jednostki najbardziej wartościowe. Wydział nie może i nie będzie mógł podolać wszystkim należnym obowiązkom szerzenia oświaty rolniczej i podnoszenia kultury rolnej na wsi. W ostateczności będzie zmuszony zasilic swoje szeregi mniej wartościowymi ludźmi.

W dyskusji poruszono wiele problemów związanych z pracą oświatową. Członkowie Rady, którzy stwierdzili już na wstępie trzecią z rzędu, chociaż ostatnią usprawiedliwioną, nieobecność delegata WRN, postanowili w ważnych sprawach nie cierpiących zwłoki zwrócić się do Wojewódzkiej Rady Narodowej, inne załatwić we własnym zakresie. Wydelegowano także Komisję do Państw. Liceum Rolniczego w Rokietnicy, gdzie z powodu różnych poprawek parcelacyjnych wytworzyła się sytuacja ciężka do rozwiązania. J. P.

— Uspokój się! — krzyknął, — Uspokój się, i posłuchaj. Nie jest wcale moim zamiarem rozstrzelać twojego ojca na strzypę, jak na to zasługujesz, ani w ogóle pozbawiać go życia. — Gdy chłopiec, zdziwiony tym zapewnieniem zamilkł, Blood wytownym narzęciem kastylijskim zaczął mu tłumaczyć, o co chodzi.

— Zdrada twojego ojca wpędziła nas w to niebezpieczne położenie, narażając nas na śmierć albo niewolę hiszpańską. Nie ulega wątpliwości, że admirał Espinosa poznał „Cinco Lagas”, tak samo jak twój ojciec poznał statek swego brata. Ale gdy „Encarnacion” zbliżył się do nas, zaważała tam, że na naszym pokładzie nie wszystko jest tak, jak być powinno. Wówczas zaczęła nas ostrzeliwać albo schwytają nasz statek i wejdą na pokład. Walka z nimi byłaby dla nas nierówna i beznadziejna. Mimo to podajemy ją w razie konieczności, nie poddamy się bowiem dobrowolnie barbarzyńskim Hiszpanom. Ale pamiętaj — dodał, kładąc dłoń na dziele, do którego przywiązany był Don Diego — pierwszy strzał, jakim odpowiemy na salwę „Encarnacion”, oddany będzie z tego dzieła. Czy rozumiałeś dobrze, co powiedziałem?

— Czy rozumiałeś? — zawołał chłopiec, który drząc cały patrzył w bezlitosne niebieskie oczy Blooda. — Naturalnie, że rozumiałem. Ale na miłość Boga, jakże ja temu mogę zapobiec? Jeżeli znasz jakiś sposób, to błągam cię panie, wymień go!

— Można by uniknąć walki, gdyby Don Diego de Espinosa udał się na pokład statku swego brata i zapewnił go, że wszystko u nas jest w porządku i że „Cinco Lagas” jest nadal okrętem hiszpańskim, jak to oznajmia jego flaga. Ale, niestety, Don Diego nie może udać się na „Encarnacion”, bo... jest w inny sposób zaangażowany. Powiedzmy, że złożony jest gorączką. Ty jednak, jako jego syn, możesz go zastąpić i zakomunikować to wszystko twemu stryjowi. Udasz się więc tam w towarzystwie sześciu naszych hiszpańskich więźniów, a ja będę ci towarzyszył, w charakterze Hiszpana, uwolnionego z niewoli angielskiej podczas waszego ostatniego napadu na Barbados.

(Ciąg dalszy nastąpi)